

**Ekselansları Malezya Başbakanı Dr. Mahathir Muhammed,
Sayın Bakanım, Sayın Büyükelçilerim,
Dost ülke Malezya'dan teşrif eden değerli konuklar,
Üniversitelerimizin Değerli Hocaları,
Sevgili Öğrenciler,**

Yükseköğretim Kuruluna hoşgeldiniz.

- SELAMAT DATTANG (hoşgeldiniz)

**-ASSALAMUALAIKUM DEN SELAMAT DATTANG YANG AMAT BERHURMAT,
TUN DOKTOR MAHADİR BİN MUHOMMED, DEN İSTRİ TUN SİTİ HASMAH..
(hanımefendiyi, ekselanslarını ve herkesi selamlamış oluyoruz)**

Bugün Sayın Mahathir Muhammed'e tevdi edilecek fahri doktora töreni için bu salondayız. Malezya Başbakanı Ekselansları Dr. Mahathir Muhammed'i hürmet ile selamlıyorum. Yükseköğretim Kurulunda sizleri görmekten sevinç duyduğumuzu ifade etmek isterim.

Bu vesile ile birkaç hususa değinmek istiyorum.

Türkiye yükseköğretim alanı, son yıllarda göstermiş olduğu niceliksel büyüme ile başta yükseköğretime erişim olmak üzere birçok alanda önemli ilerlemeler kaydetmiştir.

Bugün itibari ile **8 milyona yakın öğrenci, 160 bini aşkın öğretim elemanı, 207 yükseköğretim kurumumuz**, Türkiye yükseköğretim alanını oluşturmaktadır. Türkiye, öğrenci sayısı bakımından Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın en önde gelen ülkesi durumundadır.

Ülkemiz topraklarının yükseköğretim alanında derin bir tecrübeye sahip olduğu bilinmektedir. Geçmişin kadim eğitim kurumlarından, günümüze uzanan asaletli ve köklü yükseköğretim tarihimize gurur duyuyor ve yaşanmışın, geleceğin inşasındaki rolünü fevkalade önemsiyoruz.

Ülkelerin refah toplumu olma yolundaki çabalarını destekleyecek en önemli güçlerden biri hiç kuşkusuz **bilimde ve teknolojiye ulaştıkları yetenek düzeyidir**. Türkiye üniversiteleri bu yetenek düzeyinin artmasında merkezi konumda yer almaktadırlar. Bu konumu destekleyen birinci husus akademisyenlerimizin fikri sermaye birikimi, yani nitelikli bilgi ile yetiştirdikleri nitelikli bilim insanlarıdır. Yükselen ekonomilerin arasında yer alan ülkemizdeki yüksek büyüme performanslarının sürdürülebilir olması için yetiştirdiğimiz bu nitelikli insan gücünün toplumsal-ekonomik fayda sağlayacak uygulama alanlarına aktarılması gerekmektedir.

Sayın Başbakan,

Ülkemiz bugün dünyada küresel bir aktördür, büyük bir yarışın içindedir ve bu büyük yarış önde sürdürme kararlılığındadır. Bu yarışın öncü kurumları olan üniversitelerimiz dünya akademisini ve bilim hayatını, ülkemizin önceliklerini ve kültürel kodlarını dikkatle takip etmektedirler.

Bilim, etik ve ahlaki değerlere yaslandığı nispette insana ve topluma erdem katar. Tabii ki bilimsel faaliyetlerin ve araştırmaların sonuçlarının ürüne dönüşmesine önem vermeliyiz; ancak burada önemli bir nokta şudur ki, **bilimin sonuçları ticarileştirilmelidir ama bilimin kendisi ticari bir meta halini almamalıdır**. Bu konuya özen gösteriyoruz.

Türkiye’de bugün nüfus verilerine baktığımızda 82 milyon nüfusun %68’i 15 ile 64 yaş arasındadır ve çalışma çağındaki nüfustur. %24’ü 15 yaşından küçüktür. Ülkemizdeki çalışma çağındaki bu nüfus ve sahip olduğumuz genç beşeri sermaye, çalışma, üretme ve kazanma potansiyeline sahiptir, ekonomik gelişmeye daha çok yatırım yapılabilecektir.

Demografik bir armağan veya **demografik fırsat penceresi** olarak da değerlendirilen bu kitle ülkemiz için bir şanstır ve bu avantaj demografik olarak 2040-2050 yıllarına kadar devam edecektir, bu avantajı fevkalade iyi değerlendirmek durumunda olduğumuzun bilincindeyiz.

Yükseköğretim politikalarını planlarken bu **altın çağ** aklımızda tutmaktayız. Bu profil bize, mesleki ve teknik eğitime, sosyal değerlere, kimlik oluşturmaya önem vermemiz gereken büyük bir kitleye sahip olduğumuzu göstermektedir. Geleceğimizin inşası bu grup üzerine yapılacaktır.

Bu bağlamda olmak üzere, Türk yükseköğretiminde son yıllarda gerçekleştirdiğimiz bazı girişimlerimize ve projelerimize işaret etmek istiyorum.

1. Dünyada hızlı ve hacmi çok yüksek büyük bir değişim yaşanıyor... Teknoloji, politikalar, sosyal eğilimler, iklim değişiklikleri, demografik değişiklikler, toplumların yapısını, meslekleri, işleri değiştiriyor. Ülkeler, üniversiteler inovasyon temelli yüksek değer taşıyan fırsatlar oluşturuyorlar, üretimlere öncülük ediyorlar. Bizler de değişen yeni çağa uygun yeni meslekler için hazırlık yapıyoruz.

Dördüncü sanayi devrimi ile birlikte yapay zeka ve makine öğrenimi, robotik, nanoteknoloji, genetik ve biyoteknoloji gibi daha önce ayrılmış olan alanlardaki gelişmeler artık hep birlikte gelişmekte ve birbirlerini güçlendirmektedirler.

Örneğin; yapay zeka genellikle bilgisayar bilimleri ile ilişkilendirilse de matematik, biyoloji, psikoloji, felsefe ve diğer bilimler ile de yakından ilgilidir.

Dünya Ekonomik Forumu’nun 2018 yılı raporunda yer alan araştırmalar, önümüzdeki 4 yıl içinde yapay zeka ve makine öğrenimi uzmanlığı, büyük veri uzmanlığı, bilgi güvenliği analistliği, insan-makine etkileşimciliği tasarımı, robotik mühendislikler ve blok zinciri uzmanlığı gibi yeni teknolojileri anlama ve bunları uygulamaya yönelik mesleklerin de ortaya çıkacağını belirtiyor.

Yükseköğretim Kurulu olarak var olanlara ilaveten bu yıl çeşitli üniversitelerimizde “Bilgi Güvenliği Teknolojisi, Yapay Zeka Mühendisliği .....” gibi programlar başlattık. Gelecek yıl bu programlarda yeni artışlar olacak.

2. Üniversitelerimize araştırma üniversiteleri ve bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler olmak üzere iki farklı modelle **çeşitlilik** getirdik. **Birinci modelde;** YÖK olarak devlet üniversiteleri arasından 11 Araştırma Üniversitesi belirledik. Bu üniversitelerin yarış ve rekabet içinde gelişmelerine çalışıyoruz. **İkinci modelde ise; üniversitelerin bölgesel kalkınmada değişen rolü** üzerinde önemle durmaktayız. Bu maksatla Anadolu’da çeşitli illerde yer alan 10 üniversiteye o bölgelerin kalkınmalarına katkı sağlamları için misyon verdik. Üniversitelerin giderek artan bir şekilde bölgesel ve ulusal ekonomiler için önemli bir üretim faktörü haline geldiğini ve bilgi üreten kuruluşlar olarak kalkınma hamlelerinde temel rol oynadığını biliyoruz.

3. Bütün ülkeler ve akademik dünyaları, doktora programları ile ve yetiştirdikleri doktorantlarla gurur duyarlar. Yükseköğretim Kurulu olarak, ülkemizin 100 öncelikli alanını belirledik. Daha sonra bu alanlarda doktoralı insan yetiştirmeye başladık. YÖK 100/2000 Doktora Projesi'ni hayata geçirdik. Bu programın ana hedefi ülkenin ihtiyacı olan 100 öncelikli alanda sanayiye ve akademiye nitelikli insan yetiştirmektir. YÖK'ün beş yıldızlı projesi 100/2000 üçüncü yılında başarı ile devam ediyor. Gerçekten gurur duyduğumuz bir proje...

Bu projedeki öğrenci sayımız 3.700'e ulaştı ve geleceğin mesleklerine yönelik birçok yeni alanda kümülatif kitleler oluşuyor. Bu öğrencilerin **2.253'ü** kız, **1.487'si** erkek öğrencilerdir. 100/2000'in dışında üniversitelerimizde klasik alanlarda doktora yapan **93 bin öğrencimiz** bulunuyor. Verdiğimiz bütün bu emeklerin sürdürülebilir olması, değer kaybetmemesi ve ülke geleceğine katkılarının olabilmesi için sanayi ile daha ciddi bir işbirliği içinde olmalıyız.

4. Diğer önemli bir projemiz "Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm" projesidir. Şimdilik 16 üniversitemiz bu projeye dahil edilmiştir. Bu yıl 37 bin öğrenci ve 4 bin öğretim elemanı bu proje kapsamında eğitim almıştır.

5. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma, dünyada bütün ülkelerin yükseköğretim sistemlerini güçlendiren, ivme veren bir boyut olarak görülmektedir. Ülkelerin sosyal, kültürel ve politik alanlarına, ekonomilerine geniş anlamda önemli katkılar getiren bir hareketliliklerdir. Ülkeler, özellikle genç ve parlak beyinleri kendi eğitim sistemlerine katmak için önemli teşvikler ve uygulamalar yapmaktadırlar. Uluslararası öğrenciler, ülkelerin kamu diplomasisi ve yumuşak güç kullanımında büyük esenlikler sağlamaktadır.

Yeni YÖK çalışmalarında hedef odaklı uluslararasılaşmayı öne koyduk. Bunun için bir planlama yapıldı:

- Bu kapsamda başlatılan girişimlerle **4 yıl önce 48 binlerde olan** uluslararası öğrenci sayımız bugün **150 bini aştı.**
- Üniversitelerimiz ile yurt dışındaki üniversitelerimiz arasında toplam **233** ortak eğitim öğretim protokolü imzalandı.
- Yükseköğretim alanında son dört yılda YÖK Başkanı ve ilgili ülkenin bakanı düzeyinde **Malezya'da dahil 34 ülke ile mutabakat zaptı** imzalandı. Bu mutabakat zabitleri tanınan üniversitelerimizin ve ülkemize gelen yabancı uyruklu öğrencilerin sayısını, akademik işbirliklerini, ortak programları, hoca ve öğrenci hareketliliğini artırdı ve ülkemizin eğitim alanında uluslararası alanda görünürlüğüne de ciddi katkı sağladı.
- 2017'de, ilk defa ülkemizde **37 Müslüman ülkeden 334 rektörün katılımı** ile İslam Üniversiteleri Rektörler konferansı düzenlendi ve bir yol haritası belirlendi.
- Erasmus benzeri uluslararası akademik değişim programı oluşturduk ve başarı ile yürüyor. **36 ülke üniversiteleri** ile ortak projeler yürütülüyor.

Ekselansları, Muhterem Başbakan,

Tüm bu süreçler ve gelişmeler güvenilir uluslararası işbirliği arayışımızı artırmaktadır. Malezya bu noktada uluslararası değerlendirmelerde giderek yükselen sıralamalara sahip üniversiteleri, kaliteli eğitim sistemi, özellikle teknoloji alanında özgünlüğü ile işbirliğini artırmak istediğimiz dost ülke olarak öne çıkmaktadır.

Bilimsel ve teknolojik gelişme dünyada ancak bilim merkezlerinin birlikte çalışması ile mümkündür. Bugün ABD'den İran'a, İngiltere'den Hindistan'a kadar birçok ülke ile bilimsel işbirlikler içinde olan Malezya ile ortak araştırma ve yayın faaliyetlerimizi artırmak istiyoruz.

Hayata ve insana dair ortak kültürel ve dini hassasiyetlerimiz olan dost ülke Malezya ile etik değerleri önemseyen, ülkelerimize ve insanlığa daha iyi bir gelecek sağlayacak önemli bilimsel ve teknolojik işbirlikleri geliştirebileceğimize inanıyoruz.

Sayın Ekselansları,

Ülkemizde okuyan Malezyalı öğrenci sayısı 2018-2019 yılı için 108 kız öğrenci, 107 erkek öğrenci olmak üzere 215'dir. Bu öğrencilerimizin 169'u lisans, 36'sı yüksek lisans 10 tanesi de doktora için ülkemizde bulunmaktadır.

Her bir Malezyalı öğrenci Osmanlı İmparatorluğundan bugüne, birbirine mesafe olarak uzak, gönüllerin dostluğu anlamında yakın toprakların, ortak geleceğine katkı sunacaktır. Özellikle lisansüstü değişim öğrenci sayısını artırarak geleceğin akademisyenlerinin ortak çalışmalarına bugünden bir başlangıç sağlamayı umuyoruz.

Ziyaretiniz münasebetiyle, tüm üniversitelerimizi hem öğretim üyesi hem de lisansüstü değişim programlarını artırmaya davet ediyorum.

İkinci önemli bir başlığı ise; ortak yayın faaliyetlerimizi artırmak olarak ortaya koymak istiyorum. Başlanacak ve sürdürülecek araştırma projelerini takiben ortaya çıkacak yayınlar iki ülke üniversitelerinin geçmişleri, birikimleri ve gayretleri ile dünya biliminde daha iyi noktalarda yer almasını sağlayacaktır.

Sayın Başbakan, Değerli Misafirler,

Kadim değerlerle bağlı olduğumuz dost ve kardeş ülke Malezya'nın muhterem Başbakanını ve heyetini ülkemizde, Yükseköğretim Kurulu'nda ağırlamaktan büyük memnuniyet ve onur duyduk.

Hepinizi saygı ile selamlıyorum.

SEKİAN TRİMA KASİH (teşekkürler)

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç

Yükseköğretim Kurulu Başkanı

Malezya Başbakanı Tun Dr. Mahathir Bin Mohamad'a Fahri Doktora Takdim Töreni

25 Temmuz 2019, YÖK Konferans Salonu